

MITÄHÄN SILLE
KUULUU NYT?

OPAS NUORELLE,
JONKA LÄHEINEN
ON VANKILASSA

RETS

Lapsi- ja läheistyö

KAIKKI
JÄRJESTYY.

MITÄHÄN SILLE KUULUU NYT?

OPAS NUORELLE,
JONKA LÄHEINEN
ON VANKILASSA

TOIMITUS JA TEKSTI

Pia Bergström,
Noora Alanen,
Mervi Ruuhonen,
Tarja Sassi

SARJAKUVATARINA, KUVITUS JA TAITTO
Anne Muhonen

Oppaan on tuottanut
Kriminaalihuollon tukisäätiö 2019.

Opas on julkaistu myös
verkkoversiona osoitteessa:
kriits.fi/tietoa/oppaat-ja-kasikirjat

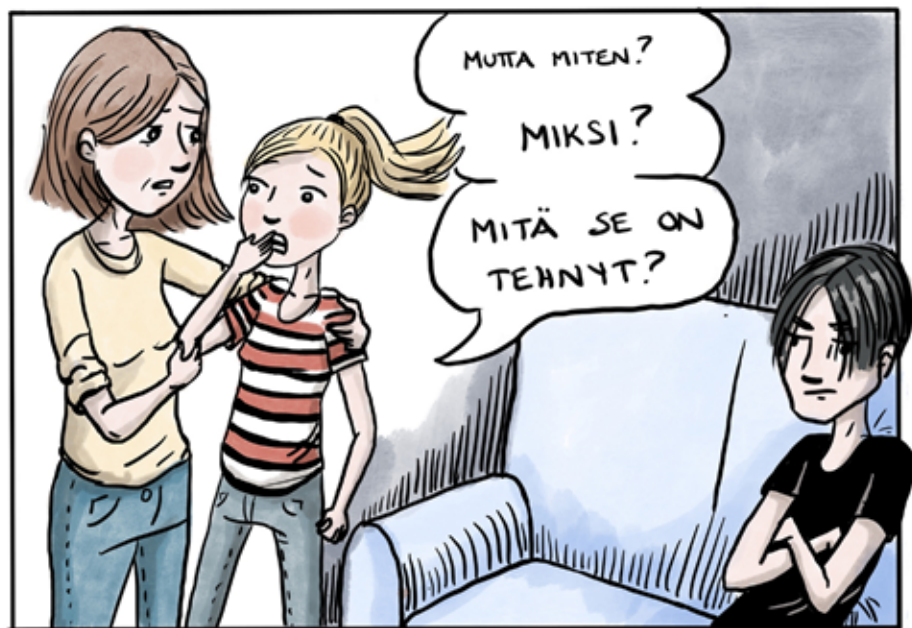
ISÄNNE ON JOUTUNUT
VANKILAAN.

MUTTA TEHÄN
SANOITTE, ETTÄ...

JUST.
ARVASIN!

Nuoret tarvitsevat
rehellistä tietoa siitä,
mitä on tapahtunut
ja missä
heidän vanhempansa on.

Valheet ja välttely
voivat aiheuttaa
epävarmuutta ja hämmennystä
sekä lisätä
turvattomuuden tunnetta.

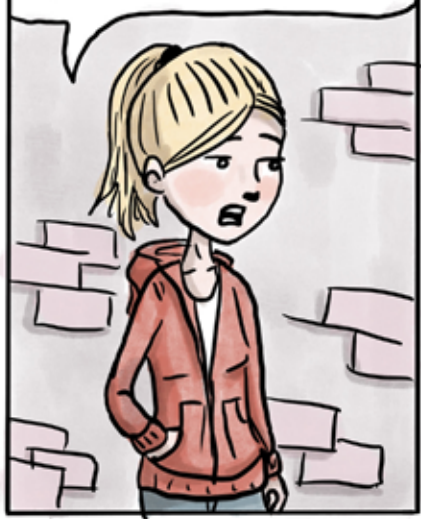
MITEN ITSE SAIT TIETÄÄ ASIASTA?
MITEN REAGOIT?

Epärehellisyys
voi myös lisätä
epäluottamusta aikuisiin;
mikä muu elämässäni
on valhetta?

...ENKÄ MINÄ TIEDÄ,
MITÄ SE ON TEHNYT...
JA HALUANKOKAAN
TIETÄÄ... JA KAUANKO
SE ON SIELLÄ...
JA...

ÄITI ON IHAN HÄDÄSSÄ
JA VELI EI PUHU
MITÄÄN...

MITÄ SINÄ
YSTÄVÄNÄ
SANOISIT?

On tärkeää että on joku,
jonka kanssa voi
avoimesti ja
peittelemättä
puhua siitä, mitä on
tapahtunut.

Usein on huojentavaa
tavata toisia
samankaltaisessa
tilanteessa olevia
nuoria.

On hyvä jutella
jonkun kanssa siitä,
miten ja kenelle
voi kertoa vankilatuomiosta.
Aina ei tiedä, miten ihmiset reagoivat,
monilla on ennakkoluuloja
vaikka huori itse
ei olisikaan tehnyt mitään
väärää.

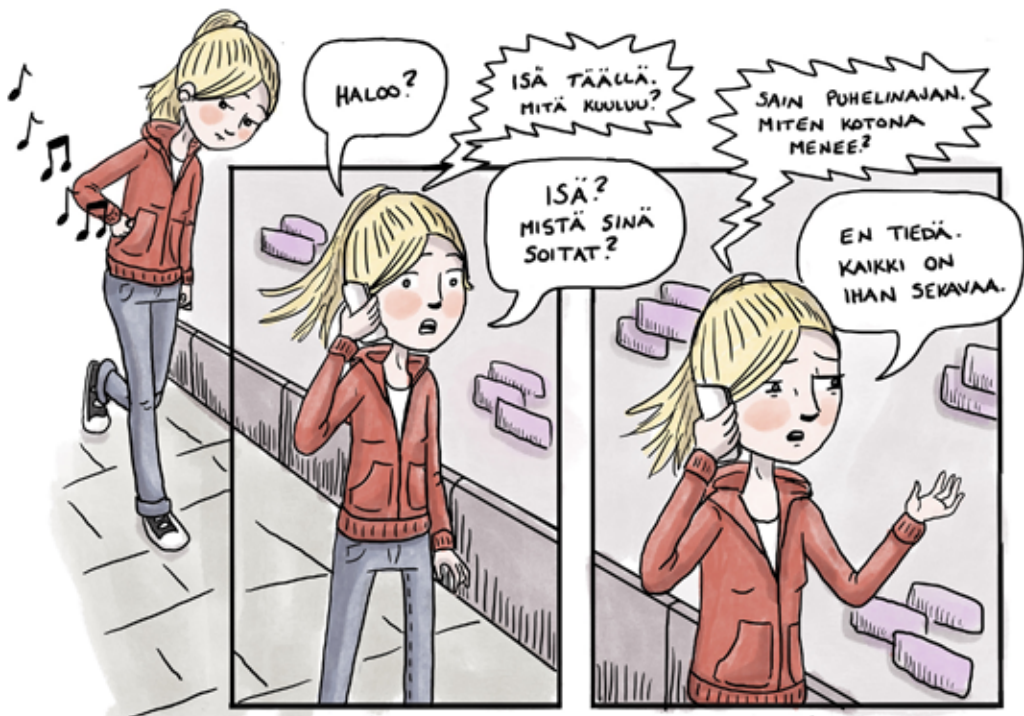
Arki ei ole helppoa,
jos pitää elää salaten tärkeitä asioita.
Aikuisten ei pitäisi kieltää puhumasta,
mutta
voi yhdessä aikuisten kanssa miettiä,
keille on hyvä kertoa ja mitä.

MITÄ SINÄ HALUAISIT SANOA
VANKILASSA OLEVALLE LÄHEISELLESI?

Nuoret tarvitsevat
toimivan ja
joustavan yhteyden
vankilassa
olevaan läheiseen.

On kuitenkin tärkeää,
että nuori itse
saa päättää,
miten haluaa olla yhteydessä
(kirjeitse, puhelimella, vierailta)
- vai haluaako ollenkaan.

Nuoret tarvitsevat tietoa oikeusjärjestelmästä, tukitoimista ja oikeuksistaan. Se auttaa ymmärtämään mitä tapahtuu, kuka päättää mistäkin ja mihin tahoihin voi olla yhteydessä.

Rikosseuraamuslaitoksella on 26 vankilaa:
- 15 suljettua laitosta
- 11 avovankilaa
- mies- ja naisvangit asuvat eri osastoilla
- vanki saa vankilassa päivittäisen ruuan ja vaatteet
- avovankiloissa aina omat vaatteet

Vankilassa vangit
- tekevät työtä
- osallistuvat koulutukseen
- siivoavat asuin- ja oleskelutilojaan
- viettävät aikaa kirjastossa ja liikunnan parissa
- voivat ulkoilla vähintään tunnin päivässä

Myös Kriminaalihuollon tukisäätiön sivuilta löytyy tietoa esim. vankilan päiväjärjestyksestä:

www.krits.fi/vanhempi-vankilassa

Lisätietoa Suomen eri vankiloista löytyy Rikosseuraamuslaitoksen (eli RISEn) sivuilta:

www.rikosseuraamus.fi/fi/index/toimipaikatjajyhteystiedot/vankilat.html

VALVOTUISSA TAPAAMISISSA:

- sinun ja vanhemman välissä usein läpinäkyvä seinäke
- paikalla muitakin perheitä ja vartijoita töissä
- yleensä 45 min viikonloppuisin

LAPSITAPAAMISISSA:

- alle 15v. saavat tavata vanhempaa omassa tilassa vankilassa
- tilaa valvoo joko vartija tai videokamera

VALVOMATTOMISSA TAPAAMISISSA:

- läheiset tapaavat vankilan perhetapaamistiloissa
- tapaaminen kestää 2-6 tuntia
- tilassa ei muita kuin te
- ehkä kerran kuussa
- vanhempi voi tarjota pientä syötävää

ERILLINEN TAPAAMINEN TAI POISTUMISLUPA

- vankila hyväksyy tarpeeksi tärkeän syyn, että te voitte tavata muuten kuin vankilassa
- esim. vanhempien vartti, tärkeä juhla

Kriminaalihuollon tukisäätiö järjestää 4 kertaa vuodessa perheleirin.

Myös vankiloilla on omia perheleirejä & tapahtumia.

Jos nuori vieraillee vanhilassa,
on hyvä saada tietää
kuinka vierailu tapahtuu
ja mitä ajatuksia
ja tunteita se voi herättää.

Nuori voi tarvita tukea
ennen vierailua,
sen aikana
ja sen jälkeen.

On tärkeää voida puhua
esimerkiksi
jännityksestä ennen vierailua,
miten vierailu sujui
ja miltä tuntui hyvästellä vanhempi.

Nuoret tarvitsevat
yhteistyökykyisiä vanhempia.
Jos vanhempien välillä
on ristiriitoja,
on silti tärkeää yrittää
yhdessä löytää
nuoren kannalta parhaita
ratkaisuja.

Vankilahenkilökunnan
ja muiden ammattilaisten
on kohdeltava nuoria
huomioiden ja kunnioittavasti.
Ystävällisellä kohtaamisella
on suuri merkitys!
Nuoret haluavat
tavata henkilökuntaa,
jotka ovat ystävällisiä
eivätkä tuomitse.

ISÄ KYSYI, MITEN SINULLA MENEÄ, MUTTA EN OSANNUT VASTATA, KUN SINÄ ET IKINÄ KERRO, MILTÄ SINUSTA TUNTUU.

MITEN NIIN? TÄNÄÄNKIN PUHUIN KURAATTORIN KANSSA VARMAAN PARI TUNTIA.

PUHUIN.)
JA NYT LÄHDEN BÄNDI-
TREENEIHIN HUUTAMAAN
VÄHÄN LISÄÄ.

MITÄ SINULLE
TAPAHTUI?

TAJUSIN YHTÄKKÄÄ,
ETTÄ ISÄN TEOT
EIVÄT MÄÄRITÄ MINUA.

ETTÄ MINUN EI TARVITSE
TUNTEA SYLLISYYTTÄ.
HÄNEN TEOISTAAN.

JA MINULLA ON OIKEUS
NAURAA JA PITÄÄ
HAUSKAA.

JA MINULLA VOI
JA SAA
MENNÄ HYVIN.

EIKÄ SIITÄKÄÄN
TARVITSE TUNTEA
SYLLISYYTTÄ.

MITEN SINULLA MENEÄ?
MITKÄ ASIAT AUITAVAT SINUA?

Nuoret tarvitsevat läheisiään.
Läheisen vankilarangaistus
vaikuttaa nuorten elämään,
mutta selviytymiskyky kasvaa,
jos huori tulee kuulluksi
ja saa tukea ja tietoa.
Arki ja suhde vanhempaan
voi toimia hyvin
vankilarangaistuksesta
huolimatta!

LISÄTIETOA
VANKILOISTA JA
ERILAISISTA TUKITOIMISTA
LÖYDÄT MM.
SEURAAVILTA
NETTISIVULTA:

Rikoksettoman elämän tukisäätiön Lapsi- ja läheistyö antaa konsulttiapua ammattilaisille sekä tarjoaa Helsingissä vertaistukiryhmiä lapsille ja nuorille, joiden vanhempi tai muu läheinen suorittaa rikosseuraamusta.

Ehjä perhe -toiminta järjestää myös perheleirejä.

Nuori ja hänen vanhempansa voivat saada apua Ehjä perhe -työntekijöiltä ottamalla yhteyttä puhelimitse, kirjeitse, sähköpostitse tai Facebookin (RETS Lapsi ja läheistyö) kautta.

rets.fi/lapsijalaheistyö

Voikukkalapset ry tukee lapsia ja nuoria, jotka elävät vaikeassa elämäntilanteessa. Tärkein tuettavien ryhmä on vankeusrangaistusta suorittavien lapset.

www.voikukkalapset.fi

Rikosseuraamuslaitos

www.rikosseuraamus.fi

Oikeusasiamies valvoo, että lapsia kohdellaan oikein ja että heidän oikeutensa toteutuvat. Lapsia ovat kaikki alle 18-vuotiaat. Valvonnan kohteita ovat laitokset, virkamiehet sekä yksityiset yritykset, joista kunta tai valtio ostaa palveluja.

Lapsille on omat sivut:

www.oikeusasiamies.fi/lapset

Vanhempien
leimautumisen pelko
ei saa olla este tuen
ja tiedonhakuun,
se on nuorten oikeus.

Lastensuojelun käsikirja: Vanhemman vankeusrangaistus
THL sähköiset käsikirjat.
www.thl.fi/julkaisut/sahkoiset-kasikirjat

Valtakunnallinen kriisipuhelin
010 195202
arkisin klo 9-07 ja viikonloppuisin ja
juhlapyhinä klo 15-07.

Yeesi on nuorten oma valtakunnallinen mielenterveysseura.
Yeesi edistää nuorten mielenterveyttä nuorten omia
voimavaroja vahvistamalla.
www.yeesi.fi

Nuortenlinkki
Nuorten oma verkkopalvelu, jossa aiheina mm. päihteet tai
päihteettömyys, pelaaminen, netinkäyttö, masennus,
kiusaaminen ja paljon muuta!
www.nuortenlinkki.fi/mista-apua/nettipalvelut

Vamos auttaa nuoria, joita huolettaa esimerkiksi arjessa pärjääminen, mielenterveys, asuminen, raha-asiat tai koulu- ja työelämään pääsy.

www.hdl.fi/vamos

www.hdl.fi/tukea-ja-toimintaa/nuorille

Nuortenmielenterveystalo.fi sivustolla on mm.

Toivo- oma-apuohjelma, joka on rakennettu nuorille kriiseistä selviytymiseen.

Nuortenelama.fi on koonnut verkkosivuilleen nuorille suunnattuja palveluita, joista saa apua ja tukea elämän eri tilanteisiin.

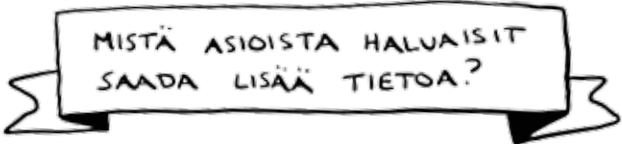
www.nuortenelama.fi

Apua saa myös oman paikkakunnan terveys- ja sosiaaliasemilta, seurakunnan nuoriso- ja diakoniatyöstä tai koulusta esim. kuraattorilta.

Nuoret tarvitsevat tukea
elämäntilanteessaan
omista lähtökohdistaan ja tarpeistaan.

Vaikka jotkut asiat ovat kaikille yhteisiä,
on kaikilla oma tarinansa ja tarpeensa.

Joskus tukea saa perheeltä ja läheisiltä,
joskus tukea kaipaa myös ammattilaisilta
tai vertaisilta.

MISTÄ ASIOISTA HALUAISIT
SAADA LISÄÄ TIETOA?

Tämä opas on tehty nuorille, joiden läheinen on vankilassa.

Oppaan sivuilla pohditaan, millaisia tunteita ja ajatuksia läheisen vankeus voi herättää. Oppaassa on lainauksia nuorten omakohtaisista kokemuk-sista sekä tehtäviä, joita voi pohtia itsekseen tai yhdessä toisten kanssa.

Sisällöstä ovat vastanneet Rikoksettoman elämän tukisäätiön Lapsi- ja läheistyön työntekijät yhteistyössä Ruotsin Bufff - järjestön asiantuntijan kanssa. Tärkeässä roolissa ovat olleet ne nuoret, joilla on ollut omakohtaisia kokemuksia läheisen vankeudesta. He ovat tuoneet arvokkaita mielipi-teitä ja näkemyksiä oppaan sisältöön.

Toivomme, että oppaasta on sinulle hyötyä!

Rikoksettoman elämän
tukisäätiö,
Lapsi- ja läheistyö
Kinaporinkatu 2 D
00500 Helsinki

rets.fi/lapsijalaheistyö